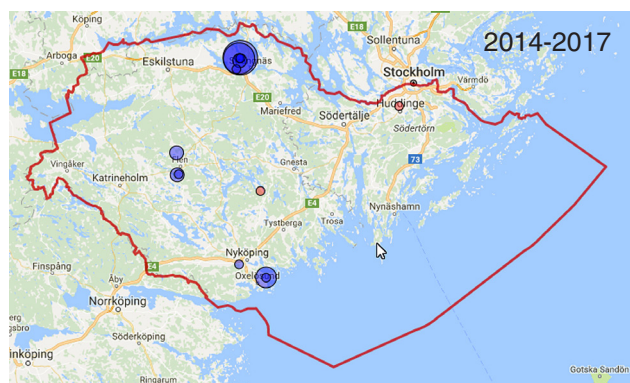

Eksikelvinge i Sörmland

Eksikelvingen har precis som sälgskimmerfjärilen etablerat sig remarkabelt snabbt i landskapet. Det första fyndet gjordes 2014 i Strängnässtrakten och nu är den funnen över stora delar av landskapet.

Text och bild Staffan Kihl

Oregons insekt

I USA har de olika delstaterna sin ”egen” insekt/fjäril. Under mitt besök i Oregon i västra USA sommaren 2017 uppmärksammade jag att ”The Oregon swallowtail” (*Papilio oregonius*, ibland även *Papilio machaon oregonius*) hade utsetts till delstatens officiella insekt 1979. Några år tidigare, 1977 var den en av de fyra första fjärilar, som utkom på frimärke i USA. Den är inhemsk i USA:s nordvästra delstater och i södra delen av British Columbia i Kanada. Särskilt i dalgångarna kring Columbia River kan man träffa på den.

Fjärilen beskrevs och namngavs 1876 av William Henry Edwards (1822-1909), som fått ett exemplar av Henry Edwards (1827-1891) – de var inte släkt med varandra.

William Henry Edwards föddes i delstaten New York. Han hade likaså ett stort intresse för insekter, speciellt fjärilar, men hans yrkeskarriär var inom kolbrytning i West Virginia. W.H. Edwards byggde också upp en stor samling av fjärilar och han korresponderade med många av dåtidens prominenta entomologer. Hans första vetenskapliga artikel om fjärilar utkom 1861 där han beskrev flera nya arter. Det kom att bli sammanlagt cirka 250 publikationer om fjärilar. Han bidrog även till ökad kunskap inom området polymorfism och kunde bl.a. visa att temperaturen var en omgivningsfaktor som var av betydelse. 1865 påbörjade han sitt stora arbete om fjärilar i Nordamerika, den tredje och sista volymen utgavs 1897. Detta verk är bl.a. känt för den synnerligen höga kvalitén på illustratio-

nerna. För att kunna finansiera projektet fick han sälja sin egen fjärilssamling!

Två generationer av *Papilio oregonius* flyger per år; den första från slutet av april till juni; den andra, som är något mörkare i färgen, från juli till sent i september. Den vuxna fjärilen har en vingbredd på 6-10 cm. Äggen läggs ett och ett på vilddragon (*Artemisia dracunculus*), som är det enda larven lever av. Larven genomgår fem tillväxtstadier och blir omkring 4,5 cm lång. Pappan är fäst på värdplantan. Som fjäril suger den nektar från flera olika blommor såsom tistlar och flox. Den är skygg och svärfångad.

Inger Nennesmo

